

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวโน้มหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยในประเทศไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาในเรื่องรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาและกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบัน รวมทั้งแนวโน้มในด้านต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเนื้อหา กลุ่มผู้อ่าน สภาพการแข่งขัน แหล่งรายได้หลัก คุณสมบัติของนักวิชาชีพ และปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย

โดยในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก การใช้แบบสอบถาม และการสำรวจเนื้อหา แล้วนำผลการศึกษามาเสนอในรูปแบบของการพรรณาวិเคราะห์ ซึ่งมีวิธีการและรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

แหล่งข้อมูลในการวิจัย

1. แหล่งข้อมูลบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1.1 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลในการศึกษาแนวโน้มหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1.1 ผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของแต่ละองค์กร ซึ่งมีรายชื่อแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

1.คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมาณี	หัวหน้าศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
2.คุณDeborah Leenutapong	ผู้ดูแลเว็บไซต์หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์
ออนไลน์	
3.คุณชวกิจ หັນประดิษฐ์	รองผู้จัดการศูนย์ข้อมูลมติชน
4.คุณธทรง อัครเสนา	Content Editor หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ออนไลน์	
5.คุณสุกรี เหมือนชัยนิมิตร	ผู้ดูแลเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
6.คุณวีระพันธ์ โตมีบุญ	หัวหน้าศูนย์ข้อมูลเดลินิวส์
7.คุณชุตินธรา วัฒนกุล	ผู้ดูแลเว็บไซต์หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
ออนไลน์	

8.คุณณรงค์ ผู้จัดการกองคอมพิวเตอร์หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจออนไลน์

1.1.2 ผู้มีความรู้ทางด้านอินเทอร์เน็ต มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1.ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ฝ่ายการวิจัยแผนงานเศรษฐกิจรายสาขา
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย(TDRI)

2.คุณวุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ คอลัมน์นิสต์ทางด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

3.อาจารย์สมเกียรติ รุ่งเรืองวิริยะ อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารศาสตร์
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

1.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลในการศึกษากลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบัน โดยรวบรวมที่อยู่อีเมลของผู้ใช้เว็บบอร์ดของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นออนไลน์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในเครือมติชน ฉบับละ 200 ตัวอย่าง

2. แหล่งข้อมูลดิจิทัล ได้จากการศึกษาและสืบค้นข้อมูลจากเนื้อหาที่นำเสนอบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย ในระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม - 15 กันยายน 2543 ซึ่งประกอบไปด้วย

- 2.1 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 2.2 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์
- 2.3 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจออนไลน์
- 2.4 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์
- 2.5 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นออนไลน์
- 2.6 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ออนไลน์
- 2.7 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์
- 2.8 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ข่าวสดออนไลน์
- 2.9 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจออนไลน์
- 2.10 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ออนไลน์
- 2.11 เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์

3. แหล่งข้อมูลเอกสาร ได้จากการวิเคราะห์จากเอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่ทำการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1.1 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลในการศึกษาแนวโน้มหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย แบ่งออก 2 กลุ่มคือ

1.1.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของแต่ละองค์กร เพื่อศึกษาถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบันและแนวโน้มทางด้านเนื้อหา คุณสมบัติของนักวิชาชีพ กลุ่มผู้อ่าน สภาพการแข่งขัน แหล่งรายได้หลัก และปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย

1.1.2 การสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีความรู้ทางด้านอินเทอร์เน็ต เพื่อทราบถึงความคิดเห็นต่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

1.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลในการศึกษากลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบันจำนวน 400 คน ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้เว็บบอร์ดของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นออนไลน์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในเครือมติชน ฉบับละ 200 คน โดยเนื้อหาในแบบสอบถามจะศึกษาในเรื่องลักษณะทางประชากรศาสตร์ ลักษณะพฤติกรรมการใช้บริการ ความพึงพอใจต่อองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และความต้องการของกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดิจิทัล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทั้ง 11 ฉบับ โดยมีประเด็นในการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบัน ทำการสำรวจในระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม - 15 กันยายน 2543

2.2 ศึกษาในส่วนของการปรับเปลี่ยนและแทนที่เนื้อหาเดิม โดยจะทำการสำรวจในเวลา 9.00 น. ของทุกวัน ในระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม - 15 กันยายน 2543

2.3 ศึกษาการใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ ซึ่งในการวิจัยนี้จะศึกษาองค์ประกอบทางด้านสื่อปฏิสัมพันธ์บนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ดังนี้

2.3.1 อีเมล แบ่งการสำรวจออกเป็น 2 ส่วนคือ

- 1) ลักษณะการจัดเตรียมอีเมลในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้รับสารกับผู้ส่งสาร
- 2) ช่วงเวลาในการตอบกลับของอีเมล โดยในส่วนนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีการศึกษาโดยการส่งอีเมลไปยังที่อยู่อีเมลของหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละฉบับ จำนวน 10 ครั้ง แล้วนำมาคำนวณระยะเวลาการตอบกลับของ

หนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละฉบับ โดยทำการสำรวจในระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม - 10 ธันวาคม 2543

- 2.3.2 การเชื่อมโยงข้อมูล โดยจะทำการศึกษารายละเอียดเนื้อหาต่าง ๆ บนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ว่ามีขั้นตอนในการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละส่วนอย่างไร รวมทั้งลักษณะการเชื่อมโยงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในแต่ละส่วน

3. การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยทำการค้นคว้า และศึกษาเอกสารข้อมูลจากตำรา วิทยานิพนธ์ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ตลอดจนบทความหรืองานวิจัยที่ปรากฏอยู่บนอินเทอร์เน็ต นำมาวิเคราะห์แล้วนำมาใช้เป็นกรอบในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

- 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยจะพยายามซักถามข้อมูลให้ละเอียดที่สุด และครอบคลุมทุกประเด็นที่ทำการศึกษา โดยจะเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างคำถามที่แน่นอน สามารถปรับเปลี่ยนคำถามไปตามสถานการณ์ในการสัมภาษณ์ได้
- 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีความรู้ทางด้านอินเทอร์เน็ต
- 3) แบบสอบถามสำหรับศึกษากลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทั้ง 11 ฉบับ โดยในส่วนของปริมาณการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาพประกอบเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะใช้ตารางในการแสดงผลการวิเคราะห์ ส่วนการวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะนำผลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปของการพรรณนา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจการปรับเปลี่ยนและแทนที่เนื้อหาเดิมและการตอบกลับอีเมลล์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะนำผลที่ได้ทั้งหมดนำเสนอในรูปแบบของตาราง
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จำนวน 8 คน โดยจะนำผลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดมาแยกประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และนำเสนอข้อมูลที่ได้ทั้งหมดในรูปของการพรรณนา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีความรู้ทางด้านอินเทอร์เน็ตโดยจะนำผลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และแยกประเด็นตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ และนำข้อมูลทั้งหมดนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนา

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย โดยจะนำผลที่ได้ในส่วนของคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มาแยกวิเคราะห์ตามประเด็นที่ตั้งไว้ และนำเสนอในรูปแบบของตาราง

ส่วนในส่วนของคุณภาพและความต้องการของกลุ่มผู้อ่านที่มีต่อองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้น จะมีการแบ่งระดับของคุณภาพและความต้องการไว้ 5 ระดับ โดยแต่ละระดับจะมีคะแนนดังต่อไปนี้

ความพึงพอใจ

พึงพอใจมากที่สุด	=	5 คะแนน
พึงพอใจมาก	=	4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	=	3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	=	2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	=	1 คะแนน

ความต้องการ

ต้องการมากที่สุด	=	5 คะแนน
ต้องการมาก	=	4 คะแนน
ต้องการปานกลาง	=	3 คะแนน
ต้องการน้อย	=	2 คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	=	1 คะแนน

หลังจากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้ในส่วนนี้ทั้งหมดมารวบรวม และหาค่าเฉลี่ยแบ่งแยกระดับคะแนนรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอในรูปแบบของตาราง

ระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ

พึงพอใจมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00
พึงพอใจมาก	ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49
พึงพอใจปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49
พึงพอใจน้อย	ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49
พึงพอใจน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49

ระดับค่าเฉลี่ยความต้องการ

ต้องการมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00
ต้องการมาก	ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49
ต้องการปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49
ต้องการน้อย	ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49
ต้องการน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49